

STRATEGIC COMMITTEE

NOTULEN

20 NOVEMBER 2015

10:00 – 12:00 UUR

KAREL V, GEERTEBOLWERK 1, 3511 XA UTRECHT

AANWEZIGEN	Chris de Vries (provincies, voorzitter), Joost van Os (vervoerregio's), Gé van Toorenburg (I&M), Jan Koers (Marktpartijen), Marc Diepenmaat (Vervoerders), Arthur ter Weeme (Infrabeheerders), Tim Boric (Reizigers), Tzvetan Stantchev (BISON/Connekt, secretaris), Marije de Vreeze (Connekt), Thomas Walta (gast GOVI),
AFWEZIGEN	-
KOPIE	-
BIJLAGE(N)	2015 11 20_agenda_SC_concept ad 3 2015 04 24 Notulen Strategic Committee_concept ad5b 20151019 BISON Pilot KAR v0.2 ad 5b2 20151112 Resultaten_definitiefase_work_item_KAR_definitief ad 5c 2015 11 20 Work Item EUROPA_koerswijziging_definitief ad 6b 20151120OplegNotitieAanpassingenKoppelvlakken_concept ad 7 Financien_bison_stand van zaken 10-11-2015 ad 8.A 2015 11 03 Onderbouwing kosten BISON 2016 - 2018 - v.2 ad 8.B 2015 11 03 Jaarverslag en werkplan

1. Opening door de voorzitter

Chris opent de vergadering om 10:00 uur en heet alle aanwezigen welkom.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

- Thomas Walta zal tussen 11:00 en 11:30 uur aan de vergadering deelnemen met als doel om de resultaten van het KAR-onderzoek terug te koppelen en het nieuwe KAR work item met pilotvoorstel toe te lichten.
- Joost van Os neemt zitting in BISON SC naar aanleiding van de opheffing van de WGR+ regio's en het aftreden van Gerrit Niezink (voormalig vertegenwoordigers SKVV) als SC-lid.
 - i. De CAB kent een wisselende samenstelling en de overheden zijn daar vaak niet voldoende vertegenwoordigd. De vertegenwoordiging van de overheden blijft een aandachtspunt.
- Tzvetan Stantchev (secretaris BISON) verlaat op korte termijn de organisatie Connekt en daarom is dit zijn laatste SC-overleg. Tot vervanging is gevonden neemt Marije de Vreeze de taken van Tzvetan over.

3. Verslag vorige vergadering, (24 april 2015)

De notulen worden zonder wijzigingen vastgesteld. Actiepunten zijn uitgevoerd.

24-apr-2015: Eerste inventarisatie bij afnemers van de NS-standaard over de functionaliteiten en kwaliteit van reisinformatie. GOVI: Thomas/Chris. Chris informeert bij Thomas en informeert de SC hierover.

24-apr-2015: Het standpunt van BISON in 2008 t.o.v. de samenwerking met de NEN te achterhalen en de CAB hierover informeren. De BISON-standaarden zijn niet goedgekeurd door een erkende normalisatie instantie. Tijdens de CAB van 19 maart 2015 is naar de formele status van de BISON-standaarden gevraagd. De BISON-standaarden zijn informele industrie-standaarden die niet door de NEN zijn vastgesteld. In het oprichtingsbesluit van BISON staat niet vermeld over formalisatie via de standaarden. Jan ziet geen meerwaarde van een formele status van de BISON-standaarden. De meerwaarde van een standaard is het daadwerkelijk gebruik van een standaard, in plaats van de formalisatie daarvan. Het is wenselijk om de CAB hierover te informeren.

4. NDOV

- a. Stand van zaken
Gé geeft een update van de stand van zaken van het NDOV. GOVI en NDOV worden samengevoegd en ondergebracht bij CROW/KPVV.
- b. Voortgang implementatie BISON-standaard voor prijzen, producten en tarieven (PPT)
De vervoerders HTM, GVB en RET hebben de standaard nog niet geïmplementeerd. met hen zijn gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt om voor het einde van 2015 de standaard te implementeren.
- c. Behoeftte vervoerders vervolg op PPT
Enkele vervoerders hebben in BISON-verband de behoefte uitgesproken om meer producten en diensten te kunnen communiceren. Ge meldt dat hij het PPT-traject zeer moeizaam is verlopen. Daarnaast wordt er gewerkt aan een Beslissingsondersteunend Systeem (BOS) voor de ov-reiziger. Dit systeem moet reizigers helpen eenvoudig het reisproduct te kiezen en kopen wat het meest optimaal aan hun behoefte voldoet. Het systeem werkt (nog) niet concessie-overschrijdend. Het BOS-systeem is niet een standaard die in BISON-verband vastgesteld zal moeten

worden. Het wordt een webapplicatie. Deze ontwikkeling is voor Ge ook reden om niet direct een vervolg te geven aan het PPT-project.

5. Work Items

a. Delta's. *Ter informatie (Marc Diepenmaat)*

Het koppelvlak Delta's wordt ontwikkeld ter vervanging van KV1. Marc meldt dat de XSD en documentatie van Delta's feitelijk klaar is. Connexxion verwacht rond half januari 2016 te kunnen opleveren. Op dit moment vindt er afstemming plaats met de afnemende partij (GOVI). Naar verwachting wordt het koppelvlak Delta's de eerstvolgende CAB-vergadering ter goedkeuring voorgelegd. In de architectuurwerkgroep wordt dit ook besproken. Alle partijen die deelnemen aan de ontwikkeling doen dit voor eigen rekening. Naar verwachting zal SIRI op termijn Koppelvlak 6 vervangen.

b. Korte Afstandradio (KAR)

i. Work Item inclusief pilotfase, [ad5b](#)

Aan de hand van de resultaten van de definitiefase en onderbouwing pilotfase is het work item besproken. **Besluit: de SC stemt in met het work item inclusief pilotvoorstel. De SC bespreekt het feit dat 'KAR' als standaard wat tussen de domeinen 'wegbeheer - openbaar vervoer' in valt. Gelet op het belang voor het openbaar vervoer is besloten dit work item bij BISON op te pakken.**

ii. Resultaten definitiefase work item en onderbouwing pilotfase [ad5b2](#)

Thomas geeft een terugkoppeling. Het KAR-onderzoek kent drie sporen.

Het eerste spoor heeft betrekking op het gebruik van de KAR-frequentie. In vrijwel heel Nederland wordt gebruikt gemaakt het de toepassing KAR voor ov-prioriteit bij verkeerslichten. De gemeente Apeldoorn, Op dit moment heeft de gemeente Maastricht, Apeldoorn en NS-Reizigers uitsluitend een vergunning voor het gebruik van de KAR-frequentie. In overleg met Agentschap Telecom is een oplossing uitgewerkt voor een nationale vergunningverlener voor de frequentiegebruik van KAR. De voorkeur gaat uit naar 1 organisatie die optreedt als nationale vergunningverlener voor de uitgifte van vergunningen voor het gebruik van de KAR-frequentie. Connekt/BISON heeft aangegeven deze rol niet op zich te willen nemen. Op dit moment ligt het voorstel voor aan de GOVI/CROW stuurgroep.

Het tweede spoor betreft het volgen van de wifi-ontwikkelingen en het onderzoeken of die techniek een reële vervanger voor KAR kan zijn. Meerdere expertsessies over wifi-p hebben plaatsgevonden en de techniek is in de praktijk getest. Wifi-p blijkt niet volwassen genoeg om op dit moment te dienen als vervanger dan wel beveiliging voor KAR. Wifi-p is nog steeds in ontwikkeling, ov-prioriteit ontbreekt in de standaard en een beheerorganisatie ten behoeve van beveiliging is nog niet geregeld. Conclusie: wifi-p is nog een reël alternatief voor KAR, maar deze technologie heeft wel potentie. Blijf daarom de ontwikkelingen volgen.

Het derde spoor betreft het beveiligen van het huidige KAR-systeem. Verschillende oplossingsrichtingen zijn onderzocht. Beveiliging van huidig KAR-protocol middels encryptie, autorisatie vensters, IP-gebaseerde oplossingen. Uiteindelijk is in overleg met experts gekozen voor beveiliging van het huidige KAR-bericht door gebruik te maken van de laatste vier byte (2x2). Geconcludeerd wordt dat deze technische oplossing in de praktijk getest wordt.

Het risico dat misbruik plaatsvindt blijkt relatief klein. Gedurende het onderzoek is geen misbruik van KAR achterhaald. Indien misbruik plaatsvindt, zal de impact substantieel zijn. Naar verwachting zal er geen aanpassing van de huidige standaard plaatsvinden.

c. Europa (memo, koerswijziging) [ad5c](#) *Ter besluitvorming (Jan Koers)*

Jan meldt dat er werkgroepvergaderingen plaats hebben gevonden met BISON-partijen met als doel om input te verzamelen voor de definitiefase. De werkgroep is van mening dat de kans van slagen aanzienlijk groter is wanneer allereerst de samenwerking met buitenlandse stakeholders opgezocht wordt. In plaats van andersom: als Nederlandse partij eerst een voorstel ontwikkelen voor een NeTeX/SIRI-profiel waarmee grensoverschrijdende reisinformatie mogelijk kan zijn. De werkgroep stelt voor om te redeneren vanuit de toegevoegde waarde voor binnen- en buitenlandse stakeholders. De voorgestelde koerswijziging heeft gevolgen voor de doorlooptijd, maar niet voor de financiën.

Besluit: de SC stemt in met de voorgestelde koerswijziging van het work item Europa.

De projectgroep van dit onderzoek bestaat uit Jan Tijmens, Tzvetan Stantchev en Jan Koers. De projectgroep stemt onderling zaken af. Deelnemers aan dit work item hebben de vraag gesteld waarom de trekker (Jan Koers) niet deelneemt aan werkgroepvergaderingen. De SC is van mening dat het niet noodzakelijk is dat de trekker deelneemt aan alle (werkgroep)vergaderingen.

- d. Informatiebehoefte Europese ov-reiziger
Ter informatie (Jan Koers)

Jan meldt dat in januari 2014 een verkenning naar de migratie naar Europese standaarden in BISON-verband is uitgevoerd. Stefan Hulman (9292ov) melde destijds dat de behoefte van de (internationale) ov-reiziger als eerste onderzocht moest worden. Destijds viel dit vraagstuk buiten de scope van het onderzoek. Stefan ontwikkelt daarom een plan van aanpak om de informatiebehoefte van de Europese ov-reiziger te kunnen bepalen. Op dit moment ligt er nog geen concept plan van aanpak klaar dat besproken kan worden. Verder meldt Jan dat Stefan voorzitter is geworden van de IT&I commissie van UITP. Arthur meldt dat deze informatie en het onderzoek naar grensoverschrijdende reisinformatie voor hem van waarde zijn in het kader van de Europese Agenda Stad. Het onderzoek van Stefan zal vermoedelijk niet tot een work item leiden. In een eerder SC-overleg is 'mankracht' uit het BISON-achterban toegezegd.

- e. Reisinformatie in afwijkende ov-situaties (RAOV)
Ter informatie (Tim Boric)

Tim meldt dat er weinig voortgang is geboekt vanwege zwangerschapsverlof van Marieke Stakenburg van Studiostaak. Circa drie weken geleden is Marieke met het onderzoek begonnen. Naar verwachting zijn de uitkomsten van het onderzoek eind februari 2016 beschikbaar. De werkzaamheden hebben raakvlak met de implementatie van de Mijksenaar-standaard. Joost vraagt zich af waar het beheer van de Mijksenaar-standaard is georganiseerd. Om dit moment is het beheer van deze standaard nog niet georganiseerd. Chris stelt voor om in 'NDOV/GOVI'-verband een met 'het Mijksenaarboek op tafel' sessie te organiseren om de organisatie van het beheer van de Mijksenaar-standaard te bespreken. Een eventueel besluit dient dan in SC-verband genomen.

Actie: inventariseren behoefte beheer van Mijksenaar-standaard. Joost van Os.

6. Voortgang regulier werkpakket

a. Architectuur

i. Behoefte aan snellere besluitvorming

Tzvetan meldt dat door leden van de architectuurwerkgroep de behoefte is uitgesproken om snellere besluitvorming plaatst te kunnen laten vinden. Het interval van 6 maanden tussen twee vergaderingen van de SC wordt in sommige gevallen als te lang ervaren. Verder meldt Tzvetan dat uit de praktijk blijkt dat afstemming van inhoudelijke wijzigingsvoorstellen per e-mail in de meeste gevallen niet effectief is. Chris meldt dat zorgvuldigheid van het beheer en doorontwikkeling van standaarden van groter belang is dan snelheid. Indien noodzakelijk kan de SC op frequentere basis bijeenkomen. Daarvoor dient wel een valide reden ten grondslag te liggen. Indien in de toekomst de behoefte ontstaat om een SC op een eerder dan gepland tijdstip bijeen te brengen, wordt overeengekomen dat Marc Diepenmaat als voorzitter van de CAB een inhoudelijke inschatting maakt van de noodzaak van het verzoek.

Besluit: bij behoefte aan extra SC-vergadering vindt dit ter versnelling van het proces uitsluitend plaats op voorstel van Marc.

- b. KV1**, KV4** en KV15**, Haltestandaard**, PPT**, en Enumeraties en Tabellen** ad6b

**oplegnotitie als bijlage: *ter besluitvorming*

Besluit: de SC is akkoord met de voorgestelde wijzigingsvoorstellen.

- c. Voortgang NeTEx/Transmodel: *ter informatie*

Tzvetan informeert de SC over de deelname van Jan Tijmenssen aan drie EU-werkgroepen, namelijk:

1. NeTEx: tc278-wg3-sg9
2. SIRI: tc278-wg3-wg7
3. Transmodel: tc278-wg3-sg4

Volgens opdracht volgt Jan de Europese ontwikkelingen omtrent de uitwisseling van informatieve van geplande en actuele reisinformatie. Relevante ontwikkelingen worden in BISON-verband geadresseerd en eventueel aan de SC-teruggekoppeld. Marc meldt dat er in NeTEx interpretatieverschil blijkt te zijn, wat niet wenselijk is. In BISON-verband wordt hier een oplossing voor gezocht.

7. Financiële verantwoording ad7

Tzvetan meldt dat bijgevoegd Exceloverzicht de huidige financiële stand van zaken weergeeft. Tot op heden is Connekt niet in staat geweest het tweede termijnbedrag van SKVV te factureren aangezien de stadsregio's in 2015 zijn opgeheven. Er staat nog een bedrag open van €88.000,-. Dit bedrag geldt als bijdrage SKVV voor de periode 01-03-2015 t/m 28-02-2016. Het bedrag is onderverdeeld in enerzijds reguliere items (€35.000,-) en anderzijds workitems (€53.000). In overleg met Joost van Os en DOVA is dit aandachtspunt opgepakt. Zonder het tweede termijnbedrag van SKVV is er een tekort van €22.345,45,-. Voor de work items geldt dat er een verwacht resterend budget van €100.000,- is zonder het 2^e deel van SKVV.

Ge meldt dat de titel 2014-2016 doet vermoeden dat het boekjaar januari t/m december betreft. In dit geval gaat het om maart t/m februari.

Actie: titel aanpassen naar juiste boekjaar BISON. BISON-secretaris.

Joost meldt dat de kosten voor de inhuur van externen niet expliciet vermeld zijn. Als financier vindt Joost het van belang om een transparante verantwoording te krijgen, met name daar waar het gaat om gehanteerde tarieven en gemaakte uren voor externe inhuur. Die ontbreekt nu. Overeengekomen wordt dat een nadere financiële uitwerking komt voor de externe inhuur en dat deze wordt verstrekt aan de SC leden.

Actie: nadere financiële uitwerking gehanteerde tarieven en gemaakt uren voor externe inhuur. BISON-secretaris.

De huidige boekjaren van maart t/m februari zijn niet praktisch. Voorgesteld wordt begrotingsjaren te gebruiken (januari t/m december).

Besluit: de SC stemt in met het voorstel om over te gaan naar begrotingsjaren. Voor het jaar 2016 worden de financiën verrekend.

8. Vervolg BISON 2016 - 2018

a. Onderbouwing kosten BISON 2016 – 2018 ad8A

Naar aanleiding van de afschaffing van de WGR-plus regio's heeft Connekt daarover met DOVA (vertegenwoordigers van de 14 decentrale ov-autoriteiten) gesproken. DOVA stelt voor de provincies en vervoerregio's een nieuwe financieringsstructuur voor.

Ge meldt dat er in het financieel overzicht op pagina 9 onjuistheden bevat. Kosten decentrale overheden per jaar bedragen €70.000,- exclusief BTW. Per twee jaar zijn de kosten voor decentrale overheden bedragen €140.000,-. Het secretariaat past dit aan.

Besluit: de SC is akkoord met de onderbouwing BISON 2016 – 2018 (mits de hiervoor beschreven wijzigingen doorgevoerd worden)

b. Jaarverslag en werkplan 2016 – 2018 ad8B

Ter besluitvorming

In het werkplan wordt verwezen naar de huidige secretaris, verzoek om dit aan te passen.

Besluit: de SC is akkoord met het jaarverslag en werkplan 2016 – 2018

9. Volgende vergadering

Vrijdag 10 juni 2016. Locatie KPVV/CROW, in plaats van Karel V.

10. Rondvraag en sluiting

Chris bedankt allen voor hun inzet en aanwezigheid. Chris bedankt namens het SC in het bijzonder Tzvetan voor zijn inzet de afgelopen jaren en wenst hem veel succes met zijn verder carrière.

*Toelichting:

PPT: Prijzen, producten en tarieven. Projectnaam: implementatie BISON standaard "tarieven, reizen op saldo".

Delta's: Tijdelijke mutaties op de dienstregeling

ACTIE		ACTIEHOUDER(S)
20-11-2015	CAB informeren over het standpunt van BISON t.o.v. formalisatie van standaarden via NEN.	BISON-secretaris
20-11-2015	Inventariseren behoefte beheer van Mijksenaar-standaard.	Joost van Os
20-11-2015	Administratie en financiën rondom Work Item KAR+pilotfase regelen.	BISON-secretaris
20-11-2015	Doorvoeren van pre-release naar release van KV1, KV4, KV15, Haltestandaard, PPT en Enumeraties en Tabellen.	Jan Tijmensen
20-11-2015	Titel aanpassen in financieel overzicht naar juiste boekjaar BISON.	BISON-secretaris
20-11-2015	Nadere financiële uitwerking gehanteerde tarieven en gemaakt uren voor externe inhuur.	BISON-secretaris
20-11-2015	Financiën aanpassen naar begrotingsjaren, in plaats van maart t/m februari.	BISON-secretaris
20-11-2015	Onderbouwing kosten BISON – Reguliere werkpakket en work items 2016 -2018.	BISON-secretaris
24-apr-2015	Eerste inventarisatie bij afnemers van de NS-standaard over de functionaliteiten en kwaliteit van reisinformatie.	Thomas/Chris

EERSTVOLGENDE VERGADERING STRATEGIC COMMITTEE

- **Vrijdag 10 juni 2016. Locatie: KPVV/CROW.**